

Verksamhetsplan 2026 för Bygg- och miljönämnden

*Antagen av Bygg- och miljönämnden
9 december 2025*

Innehållsförteckning

1 Verksamhetsplanens förutsättningar	3
2 Övergripande beskrivning av nämndens ansvar	4
2.1 Styrdokument som styr nämnden och dess verksamheter	4
3 Verksamhetsförutsättningar.....	5
4 Mål, uppdrag, åtgärder och indikatorer.....	6
4.1 En sund stadsbyggnad för ett trivsamt, tryggt och grönt Knivsta med välmående näringsliv (KS, SUN, BMN).....	6
4.2 Kommunen ska säkerställa en långsiktig ekonomi i balans (alla nämnder).....	7
5 Ekonomiska förutsättningar	9
6 Nämndens driftsbudget	10
7 Nämndens investeringsplan	11

1 Verksamhetsplanens förutsättningar

Nämndens verksamhetsplan beskriver hur nämnden ska förverkliga kommunfullmäktiges övergripande styrdokument Mål och budget 2026 med plan för 2027–2029. Nämndens budget visar hur nämnden fördelar de ekonomiska resurser som den tilldelats i Mål och budget. Verksamhetsplanen visar hur nämndens politik bidrar till att uppfylla kommunfullmäktiges inriktningsmål och uppdrag.

Begrepp som används i verksamhetsplanen

Begrepp	Beskrivning
Inriktningsmål	Kommunfullmäktiges mål i Mål och budget. Inriktningsmålen är övergripande, långsiktiga och tydliggör inriktning och fokus. Skapar riktning och förändring.
Uppdrag	Inriktningsmålen förstärks och förtydligas genom uppdrag som visar vad som ska göras för att nå målet.
Åtgärder	Beskriver nämndens genomförande av uppdragen. Åtgärderna visar de initiativ nämnden tar eller hur nämnden genom sitt grunduppdrag genomför uppdraget.
Nämndmål	Nämnder kan formulera egna nämndmål för att utveckla verksamheten inom grunduppdraget och därigenom bidra till inriktningsmålen.
Indikatorer	Används för att följa och analysera kommunens utveckling mot målbilden. Indikatorer mäter trender, resultat eller tillstånd i samhället.

Övriga kommunala styrdokument är underordnade Mål och Budget. Kommunens styrdokument förtydligar politiska viljeinriktningar, ambitioner eller förhållningssätt och utgör grundläggande verktyg för att skapa helhetsperspektiv. I verksamhetsplanen visas ytterligare styrdokument som styr nämndens verksamhet.

2 Övergripande beskrivning av nämndens ansvar

Bygg- och miljönämndens ansvarsområden innefattar myndighetsutövning inom ramen för lagstiftning enligt bland annat Plan- och bygglagen (PBL) och Miljöbalken (MB).

Inom ramen för tillstånd och tillsyn inom Plan- och bygglagen inkluderas exempelvis bygglov, förhandsbesked, tillsyn av enkelt avhjälpta hinder (HIN) och obligatoriska ventilationskontroller (OVK).

Tillstånd och tillsyn inom ramen för miljöbalken och livsmedelslagstiftningen hanteras bland annat i form av tillstånd för anläggande av enskilda avlopp, tillsyn av strandskyddsdispens och livsmedelstillsyn.

Serveringstillstånd sorterar också under nämnden. Alkohollagen är i första hand en social skyddslagstiftning som syftar till att begränsa alkoholens skadeverkningar.

Utöver myndighetsutövning ansvarar nämnden för verksamheten kopplad till genomförandet av mätuppdrag, huvudsakligen lägeskontroller och utstakningar, adressättning samt kommunens övergripande GIS-system.

Bygg- och miljönämndens verksamhetsområden hanteras av Samhällsbyggnadskontoret.

2.1 *Styrdokument som styr nämnden och dess verksamheter*

- Parkeringsnorm
- Tillsynsplan enligt plan- och bygglagen
- Tillsynsplan miljö
- Stadsbyggnadsprinciper med arkitekturpolicy
- Energikrav vid nyproduktion och markförsäljning i Knivsta kommun
- Taxor enligt PBL, miljö, livsmedel, serveringstillstånd, tillstånd och provning alkohol, tobak, receptfria läkemedel mm
- Näringslivsstrategi med tillhörande handlingsplan

3 Verksamhetsförutsättningar

Under 2025 har inflödet av ärenden kopplat bygglovsverksamheten kontinuerligt ökat och ligger nu på en förhållandevis hög nivå och rådande konjunktur bedöms fortsätta även 2026. Dock finns ett förslag på lättnader inom plan- och bygglagen som beräknas träda i kraft 1 december 2025. Förslaget innebär delvis färre krav på bygglov för komplementbyggnader, tillbyggnader och fasadändringar vilket sannolikt innebär färre lovärenden och därmed minskade intäkter för bygglovshandläggning, samtidigt som antalet tillsynsärenden och därtill kopplade sanktionsavgifter kan komma att öka. Resurser balanseras i så stor utsträckning det är möjligt för att säkerställa handläggning med god service och samtidigt säkerställa nämndens ekonomi.

Det finns ett fortsatt behov av att fortsätta utveckling av arbetssätt inom nämndens specifika ansvarsområden både för att säkerställa effektiva arbetssätt och inom området myndighetsservice med exempelvis rättelsetrappan. Arbetssätt behöver även utvecklas med koppling till exempelvis de tidiga skedena i den bredare samhällsbyggnadsprocessen i syfte att säkerställa genomförbarheten redan i planeringsskedet.

Det är viktigt att verksamheten hela tiden håller sig ajour för kommande förändringar i både lagstiftningar som förordningar för att säkerställa god och rättssäker leverans.

4 Mål, uppdrag, åtgärder och indikatorer

4.1 En sund stadsbyggnad för ett trivsamt, tryggt och grönt Knivsta med välmående näringsliv (KS, SUN, BMN)

Styrform och styrnivå

Inriktningsmål Kommunfullmäktige

Beskrivning av målet

Knivsta kommuns fortsatta utveckling ska fokusera på att forma trivsamma boendemiljöer som tillför både mänskliga och ekonomiska värden. För landsbygden betyder det en organisk tillväxt utifrån befintliga strukturer. För tätorterna Knivsta och Alsike innebär det en utveckling som präglas av småskalighet och grönska. Behovet av bostäder ska avspeglade sig både i boendeformer och styra den takt i vilken samhället utvecklas. Kommunens ekonomiska åtaganden över tid ska vägas in i all planering.

För att öka både tryggheten och trivsamheten i centrala Knivsta sätter vi stor vikt vid att jobba aktivt med våra offentliga miljöer, liksom med tidiga insatser och förebyggande arbete.

Trygghetsaspekter ska genomgående beaktas i alla processer och beslut. Målet är att Knivsta ska bli Sveriges tryggaste kommun med lägst brottslighet.

Fortsatta utredningar och undersökningar behövs gällande ett framtida handelsstråk vid Ar och Knivsta östra entré. Platsen ska bidra positivt till Knivsta som helhet, samhällsekonomin, lokala arbetstillfällen, hållbarheten och möjliggöra ett större utbud för Knivstaborna. Tidiga medborgardialoger ska genomföras och tydliga krav ska finnas på sammanhållen arkitektur och gestaltning utifrån ett platsutvecklingsperspektiv och Knivstas identitet som modern trädgårdsstad med närhet till natur och rekreation.

Det lokala näringslivet är en viktig del i kommunens utveckling och stor vikt ska läggas vid att säkerställa god dialog som bidrar till möjliggörande och genomförande. Kommunen ska vara en god och serviceinriktad samarbetspartner.

Uppdrag	Åtgärd
Uppdrag 5. Förenkla företagets vardag genom att utveckla en effektiv och rättssäker företagsservice med hög kvalitet. (BMN, KS, SUN)	Tydliggöra definitionen av servicegarantin, och utifrån den, samt enligt handlingsplan för näringslivsstrategin, fortsätta förbättra myndighetsservice, rådgivning och bemötande.
	Fortsätta utveckla arbetssätt utifrån rättelsestrappans principer i samklang med gällande lagstiftning.
Nämndmål	
Nämndens verksamheter arbetar proaktivt för att värna goda dialoger och underlätta och förbereda verksamheter inför kommande tillsyn.	

Indikator	Utfall 2023	Utfall 2024	Utfall 2025	Önskad riktning
Medborgarundersökningen - Kommunen är en bra plats att bo och leva på, andel (%) Kolada N00667 K: kvinnor M: män	94 K: 94 M: 93	96 K: 96 M: 97		Bibehålla
Företagsklimat enligt Öppna Jämförelser (Insikt) NKI Kolada U07451	72	80		Öka
Medborgarundersökningen - Trygg utomhus i området där du bor när det är mörkt ute, andel(%) K: kvinnor M: män	88 K:82 M: 95	83 K:79 M: 88		Bibehålla
Medborgarundersökningen - Möjlighet att påverka politiska beslut i kommunen fungerar bra, andel (%) K: kvinnor M: män	36 K:43 M: 30	44 K:46 M: 43		Öka
Andel beslut som står sig i överinstans. Egen mätning				
Antal dialoger under perioden. Egen mätning				

4.2 Kommunen ska säkerställa en långsiktig ekonomi i balans (alla nämnder)

Styrform och styrnivå

Inriktningsmål Kommunfullmäktige

Beskrivning av målet

En långsiktig ekonomi i balans innebär att kommunens kärnuppdrag finansieras genom skatter, bidrag och kommunalekonomisk utjämning. Kommunens överskott från exploateringsverksamhet ska bidra till att finansiera investeringar och/eller minska kommunkoncernens skuld.

Fokus i verksamheten ska vara god kvalitet i kommunens kärnverksamhet, det vill säga skola, vård och omsorg. Verksamheten ska drivas effektivt för att skapa ökat värde per skattekrona för invånarna.

För att säkerställa att Knivsta kommun fortsätter vara en välmående, trygg och grön kommun är det avgörande att kommunen aktivt anpassas till förändringar i omvärlden. En kontinuerlig förnyelse och ständig utveckling ska främjas inom alla kommunens verksamhetsområden. Genom att identifiera och implementera nya lösningar och arbetssätt strävar Knivsta efter att möta framtidens utmaningar och möjligheter på ett effektivt sätt.

Uppdrag	Åtgärd
Uppdrag 31. Frigör tid och/eller resurser för kommunens kärnverksamhet genom att effektivisera administrationen, minska den administrativa bördan, utveckla arbetet med AI och förnyelse. (Alla)	Löpande ompröva förvaltningens processer för att säkerställa effektivt resursutnyttjande och användandet av digitala lösningar där det är ett stöd.
Uppdrag 32. Öka värdet per skattekrona för invånarna med fokus på kommunens kärnverksamhet, det vill säga skola, vård och omsorg, exempelvis genom att utveckla datadriven analys och nyttokalkyler samt genom framtagande av en lokalförsörjningsplan. (Alla)	Utveckla enkla och effektiva metoder för att mäta, rapportera och analysera kvaliteten på produktionen
	Analysera verksamheten utifrån nyckeltal för produktion och taxa, för att säkra ekonomi i balans och skapa utrymme för utveckling
Uppdrag 33. Säkra den långsiktiga kompetensförsörjningen inom kommunal sektor genom att vara en attraktiv arbetsgivare. (Alla)	Strategiskt och strukturerat förbättra den organisatoriska arbetsmiljön och stödja medarbetarnas välbefinnande
	Skapa förutsättningar för våra medarbetare att utveckla sina kompetenser i en föränderlig värld

Indikator	Utfall 2023	Utfall 2024	Utfall 2025	Önskad riktning
Medarbetarengagemang (HME) totalt kommunen - Totalindex K: kvinnor M: män	81	79		Bibehålla
Medborgarundersökningen - Kommunen sköter sina olika verksamheter bra, andel (%) K: kvinnor M: män	85 K:89 M: 81	86 K:90 M: 82		Bibehålla

5 Ekonomiska förutsättningar

Bygg- och miljönämnden har tilldelats medel för 2026 i den av kommunfullmäktige antagna Mål och budget 2026 (MoB). Nämndens totala anslag uppgår till 10,2 miljoner kronor, vilket är en minskning med 0,5 miljoner kronor (5 procent) jämfört med verksamhetsåret 2025. Nämndens verksamheter har erhållit en indexuppräknings på 2,1 procent. Budgetposten Servicegaranti som tillkom inför verksamhetsåret 2025 har till 2026 minskats med 0,25 miljoner kronor. En omfördelning av arbetsuppgifter har medfört att anslaget till miljö och hälsoskydd har minskats med 0,4 miljoner kronor. Sveriges kommuner och regioner prognostiserar att kostnadsutvecklingen i kommunal sektor 2026 kommer bli 2,8 procent.

De ekonomiska ramarna ställer fortsatt höga krav på egenfinansiering i form av intäkter. Dessa intäkter är tätt knutna till mängden byggbar mark i kommunen. Mängden byggbar mark avgörs i sin tur bland annat av takten på framtagandet av detaljplaner, förrättningar och markförsäljningar. Sveriges kommuner och regioner prognostiserar att kostnadsutvecklingen i kommunal sektor 2026 kommer bli 2,8 procent, vilket kan ställas i relation till indexuppräkningsen som nämndens verksamheter erhållit.

Nämndkostnader

Budgetposten nämndkostnader innefattar arvoden, lönekostnader samt övriga omkostnader för den politiska verksamheten i bygg- och miljönämnden. Budgetposten har erhållit en indexuppräknings på 2,1 procent vilket motsvarar 31 tusen kronor.

Stadsbyggnad

Verksamheten stadsbyggnad innefattar enheterna bygglov samt geodata. Verksamhetens kommunbidrag uppgår till 5 726 tusen kronor, vilket motsvarar en ökning med 118 tusen kronor jämfört med 2025. I nämndbudgeten är budgetposten uppdelat på enheterna bygglov och geodata med ett anslag på 2 182 tusen kronor respektive 3 544 tusen kronor, vilket är en skillnad jämfört mot budgetramen från kommunfullmäktige.

Miljö- och hälsoskydd

Kommunbidraget för miljö- och hälsoskydd uppgår till 2 282 tusen kronor och det är en minskning med 443 tusen kronor jämfört med budgeten 2025.

6 Nämndens driftsbudget

Nämndens verksamheter	KF-budget 2025	KF-budget 2026	Nämndbudget 2026
Nämndkostnader	1 493	1 524	1 524
Stadsbyggnad (bygglov, geodata)	5 608	5 726	
Bygglov			2 182
Geodata			3 544
Trafikplanering	292	298	298
Serveringstillstånd	63	64	64
Servicegaranti Näringslivet	500	261	261
Miljö- och hälsoskydd	2 725	2 282	2 282
Summa	10 681	10 155	10 155

7 Nämndens investeringsplan

Bygg- och miljönämnden är beviljade 0,5 miljoner kronor i investeringsmedel för verksamhetsåret 2026, investeringsmedlen avser utrustning och teknik för nämndens verksamheter. Investeringsposten är en reinvestering vilket medför att tillkommande kapitaltjänstkostnader (avskrivning och internränta) förväntas rymmas inom befintlig driftbudget, förutsatt att investeringsmedlen nyttjas.

Investering	KF investeringsram 2026
Stadsbyggnad / Miljö teknik och utrustning	500
Summa	500